

Грип је велики јавноздравствени и социо-економски изазов, имајући у виду да годишње преко 100 милиона људи оболи на глобалном нивоу, од којих 250–650 хиљада умре од компликација ове болести доводећи до смањења радне способности и оптерећености здравственог система.

У складу са Правилником о програму обавезне и препоручене имунизације становништва против одређених заразних болести, спроводи се обавезна имунизација лица у посебном ризику, код трудница и свих лица старијих од шест месеци живота са: хроничним поремећајима плућног система (укључујући астму), хроничним поремећајима кардиоваскуларног система (искључујући хипертензију), метаболичким поремећајима (укључујући шећерну болест, гојазност са $BMI > 40$), бубрежном дисфункцијом, хемоглобинопатијом, хроничним неуролошким поремећајима, имunosупресијом (укључујући особе са HIV/AIDS, особе са функционалном или анатомском аспленијом), примаоце трансплантата. Према епидемиолошким индикацијама вакцинација се спроводи: код лица смештених и запослених у геронтолошким центрима; код деце, омладине и старих лица смештених у социјално-здравственим установама и код лица запослених у тим установама, као и код лица запослених у здравственим установама.

Након дуго година примене сезонске тровалентне вакцине против грипа, имајући у виду значајно учешће типа Б вируса грипа у оболевању популације на глобалном нивоу (20–30%), у састав вакцине поред два типа А вируса грипа уврштена су и два типа Б вируса, те је стога за ову сезону обезбеђена доступност четворовалентне вакцине.

Четворовалентна (сезонска) вакцина поред типа АН1Н1 (А/Guangdong/Maonan/SWL1536/2019 (H1N1)pdm09-like virus) вируса грипа, садржи типове АН3Н2 (АHong Kong/ 2671/2019 (H3N2)-like virus) и два типа В вируса грипа (В/Washington/02/2019-like virus) и (В/Phuket/3073/2013-like virus) у складу са препорукама СЗО за северну хемисферу и одлуци ЕУ за сезону 2020/2021, а на основу доминантних типова вируса грипа регистрованих у циркулацији у претходној сезони на територији северне хемисфере за које се очекује да могу да изазову како спорадично тако и епидемијско јављање у популацији у сезони 2020/2021.

Време неопходно за стицање имунитета је 2–3 недеље након давања вакцине, а трајање поствакциналног имунитета варира и износи од 6 до 12 месеци, па из тога произилази потреба вакцинације сваке године, као и због варирања различитих сојева вируса грипа који могу да се мењају сваке године/сезоне. Имајући у виду различиту ефикасност вакцине према узрасним категоријама код којих се апликује, потребно је напоменути да се код њих вакцинираних у случају оболевања развија блажа клиничка слика, као и да се редукују могуће теже компликације у случају оболевања код особа које су у ризику. Код наведених категорија становништва које су у повећаном ризику, грип може имати за последицу и смртни исход због секундарно насталих компликација (најчешће запаљења плућа). Изузимајући привремене или трајне контраиндикације, њихову вакцину је могуће апликовати већ у узрасту од навршених три године живота, према сажетку карактеристика лека. Преосетљивост на јаја (овалбумин, кокошије протеине), формалдехид, цетилтриметиламонијум бромид, полисорбат 80 или гентамицин су најчешће контраиндикације код ове вакцине. Имунолошки одговор може бити ослабљен у случају конгениталне или стечене имunosупресије (примена кортикостероида, цитотоксичних лекова или радиотерапија).

Вакцинација против грипа се спроводи у циљу редуковања оболевања и умирања, као и редуковања преношења вируса грипа у породици, колективу и популацији.

Вакцинација становништва које припада групама ризика спроводи се у циљу очувања сопственог здравља, одржавања колективног имунитета популације, али и индиректно очувања здравља чланова њихових породица/колектива, а посебно оних код којих је контраиндиковано давање ове вакцине у циљу превенирања могућих компликација и тешких клиничких форми оболевања.

Вакцинација ће се спроводити након дистрибуције према плану потреба, на вакциналним пунктовима у домовима здравља који су надлежни за спровођење.

Вакцина против грипа је најсигурнији и најбезбеднији вид индивидуалне и колективне заштите од грипа.